

Origen de la diada de la classe treballadora: 1 de maig

EL MOVIMENT OBRER ELS EUA

La història del moviment obrer als EUA no es pot entendre si no és de forma paral·lela a la història de la immigració. Els EUA eren al segle XIX un país on tot estava per crear i els immigrants van subministrar l'exèrcit de força laboral per aquest gran mercat en expansió constant. Calia augmentar la producció i s'introduí progressivament el treball en cadena, on cada obrer feia una feina mecànica i monòtona no es requeria especialització. Aquests llocs de treball eren els que ocupaven majoritàriament els immigrants.

Les crisis econòmiques entre 1882 i 1886 i els acomiadaments davant les mínimes reivindicacions laborals individuals van portar als obrers americans a unir-se al moviment sindical en el si de les Labour Unions. La situació econòmica d'EUA era crítica: si el 1870 l'ingrés mig era de 400\$, el 1880 aquest havia caigut fins als 300\$, xifra ridícula si considerem que l'estimació oficial de la vida digna s'estimava en 720\$. Cal afegir una jornada laboral d'entre 10 i 14 hores, amb treball infantil inclòs. Mentrestant els immigrants no paraven d'arribar. L'empresariat aprofitava aquest fet per baixar els salaris, maximitzar els seus beneficis i acomiadar els obrers a la primera queixa; sabien de sobres que fora la fàbrica sempre hi hauria un nombrós grup d'immigrants famolencs disposats a ocupar el lloc dels treballadors acomiadats, i sense protestar. Per fer-nos la idea, només el 1881 arribaren 210.000 treballadors/es d'Alemanya, i cada any 400.000 immigrants entraren en massa des de la resta d'Europa: irlandesos, escandinaus, polonesos, russos, italians, austríacs, hongaresos . . . Les vagues eren prohibides i sovint eren els pinkertons (1), la milícia o fins i tot l'exèrcit qui les reprimia.

El creixement del moviment obrer als EUA així com la repressió desencadenada a tot Europa contra els internacionalistes després de la derrota de la Comuna de París va decantar a l'Associació Internacional dels Treballadors (AIT) a establir-se a Nova York entre els anys 1870 i 1872.

LES 8 HORES DE JORNADA LABORAL I ELS MÀRTIRS DE XICAGO

La reivindicació prioritària del moviment obrer nordamericà era la reducció de la jornada laboral de les 14 fins a les 8 hores. Ja el 1845 durant el primer Congrés Americà a Nova York per la constitució d'una societat obrera s'acordà de felicitar els treballadors de Londres per haver aconseguit, mitjançant les mobilitzacions i la lluita constant, la jornada laboral de 10 hores. Es remarcà que calia seguir el seu exemple per retallar la llarga jornada dels obrers americans.

Amb les vagues de Nova York dels anys 1872-1873 s'aconseguí la jornada laboral de 8 hores que afectà a 250.000 obrers.

L'1 de maig de 1886 es declarava Milwaukee, vila proxima a Xicago i cor del moviment obrer estatunidenc, una vaga secundada per 100.000 obrers manifestant-se reivindicant la jornada de 8 hores. La convocatòria corria a càrrec dels Sindicats Federats dels EUA i Canadà, d'influència anarquista. A partir d'aquí, hi ha diverses versions. La primera ens diu que la policia carregà contra la marxa i matà nou treballadors. L'altra ens diu que dos dies més tard hi hagueren noves manifestacions dels vaguistes de la fàbrica McCormik que havien estat acomiadats. Aquests atacaren els esquiroles i trencaren els vidres de la fàbrica. La direcció empresarial avisà a la policia i se'n presentaren 200 efectius. Carregaren i un obrer resultà mort i diversos ferits de bala.

En aquest moment les dos versions tornen a convergir. El 4 de maig es convocà a Haymarket, Xicago, una concentració per retre homenatge a les víctimes. Quan l'orador acabava el míting, aparegueren un centenar de policies i algú que mai ha estat identificat llençà una bomba amb cartutxos de dinamita matant un policia a l'acte, i sis més dies després conseqüència de les ferides. La policia obrí foc immediatament ferint diversos concentrats.

Pocs dies després la policia aprofità el pretext i detingué 31 persones, els caps de turc, dels quals 8 van ser portats a judici. Curiosament aquests 8 eren els líders sindicals més destacats: Georg Engel, Adolph Fischer, Louis Lingg, Albert.R. Parsons i August Spies (sis d'ells alemanys). Foren condemnats a morir a la forca, i els tres restants a altes penes de presó. Dies abans el New York Times havia posat el seu granet de sorra manifestant obertament la seua esperança de que els encausats fossin condemnats a mort. Cap d'ells fou acusat de llençar la bomba, sinó de complot i complicitat per assassinar. Fou per tan un judici polític on no se'ls jutjà pels seus actes, sinó per les seves idees. Un dels condemnats es va suïcidar a la cel·la, i la resta foren penjats l'11 de novembre de 1887. Eren els Màrtirs de Xicago.

La Federació Americana del Treball, en el Congrés de Baltimore, San Louis, cel·lebrat un any després dels fets adoptà la data del 1er de Maig com la jornada de record i homenatge als companys caiguts i tot reivindicant la jornada de 8 hores. Tot just un any més tard, el 1889, durant el Primer Congrés de la Nova Internacional Obrera Socialista celebrat a París, coneguda com la IIa Internacional, feia seu el 1er de Maig universalitzant-lo esdevenint la data en que s'uneixen els treballadors de tots els països. Aquesta és la resolució del Congrés:

“Serà organitzada una gran manifestació en data fixa de manera que en tots els països i a totes les viles a la vegada, el mateix dia convingut, els treballadors emplacin als poders públics davant l'obligació de reduir legalment a vuit hores la jornada de treball i d'aplicar les demés resolucions del Congrés Internacional de París.

Vist que una manifestació similar ha estat ja decidida pel 1er de Maig de 1890 per la Federació Americana del Treball en el seu Congrés a San Louis de 1888, aquesta data és adoptada per la manifestació internacional.

Els treballadors de les diverses nacions portaran a la pràctica aquesta manifestació d'acord amb les condicions especials de que disfrutin als seus països.”

Des d'aquell dia els anarquistes van renegar d'aquesta cel·lebració, i en ocasions intentaren boicotejar-la.

(1) Cos de seguretat privat creat per Allan Pinkerton que desenvolupava tasques d'investigació, de detectius privats, però principalment eren contractats per l'empresariat per reprimir vagues, atacar els sindicats o fer d'esquirols.

Per més informació . . .

- *Un altre història d'Amèrica* , de Howard Zinn.
- *Sacco i Vanzetti. L'enemic estranger*, Hekmut Orther, editorial Txalaparta.
- *Història del Moviment obrer als EUA*, Philip S. Foner.
- *Haymarket* , Philip S. Foner.

- *Els congressos obrers internacionals al segle XIX*, Amario del Rosal, Edicions Grijalbo, vol.1.